

**Okresné kolo Dejepisnej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
7. ročník, školský rok 2014/15
Testové úlohy pre kategóriu D (8. ročník ZŠ a 3. ročník OG)**

Megjegyzés: a mnótematikus rész kérdéseit * jelöltük meg

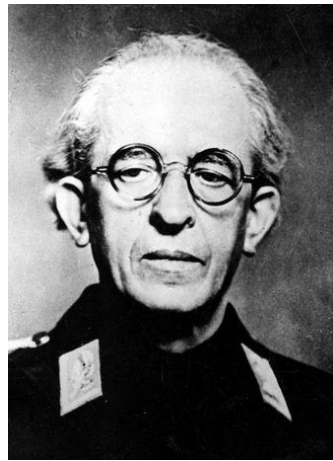
1.* Szlovákia fejlődése 1939-ben rohamos volt. Az alábbi megnevezéseket állítsd helyes történeti sorrendbe. Melyik megnevezés köthető az autonómiához?

Slovenský štát, Slovenská republika, Slovenská krajina

2.* Azonosítsd az alábbi fényképeken látható 1939-1945 –ös időszak jeles szlovák politikusait.

A

B

C

3.* A szlovák állam megalakulását a szlovák nemzetgyűlés képviselői 1939-ben megszavazták.

- a) Milyen módon szavaztak?
- b) Hányan szavaztak ellene?
- c) Melyik városban történt a szavazás?

4.* Olvasd el az alábbi állításokat és válassz ki közülük négyet, amelyek a háborús szlovák államra jellemzőek voltak. A válaszívre írd a helyes válaszokat jelölő betűket.

- a) független külpolitika
- b) egy párt uralma
- c) relatív gazdasági prosperitás
- d) demokratikus politikai rendszer
- e) az oktatásügy fejlődése
- f) békés együttélés a szomszédos államokkal
- g) a náci Németország szövetségese

5.* Melyik időszakban volt forgalomban a képen látható postabélyeg?

- a) közvetlenül a Szlovák állam megalakulása után
- b) Csehszlovákia közvetlen újraalakítása után a SZNF idején
- c) közvetlenül a szlovák állam megszűnése és a CSK újraakulása után

6.* Szlovákia második legnagyobb városa Kassa. Az elmúlt század 30. és 40-es éveiben a város történetében több jelentős változásra került sor. Írd a válszíven található évszámokhoz, hogy Kassa mikor melyik államhoz tartozott.

7.* A szlovák állam aktívan részt vett a második világháború idején zajló harcokban. Szárazföldi haderejét melyik akkori országok ellen vetették?

8.* Peter Zat'ko és Imrich Karvaš melyik tudományos ágazatban jeleskedtek?

- a) szociológiában
- b) közgazdaságtanban
- c) politológiában

9.* Mi látható a mellékelt képen?

10.* A háborús szlovák államot illető alábbi állítások közül melyek igazak? A válaszívre írd a helyes válaszokat jelölő betűket.

- a) A Szlovák Köztársaság Európa közepes nagyságú országai közé tartozott.
- b) Az állam területe körülbelül 38 000 km² volt.
- c) Lakosai száma 2,7 millió volt.
- d) Lakosai száma 3,7 millió volt.
- e) a Szlovák Köztársaság a legkisebb európai országok közé tartozott.
- f) Az állam területe körülbelül 49 000 km² volt.

11.* Szlovákiában 1941 szeptemberében kiadták a zsidók helyzetét meghatározó törvényeket. Milyen néven ismeretesek ezek a törvények?

12.* A válaszíven felsorolt rövidítésekhez írd a háborús szlovák államban létező intézmények és szervezetek teljes nevét.

13.* Magyarázd meg az árjásítás fogalmát.

14.* Olvasd el az alábbi szöveget és találd meg benne a négy hibát. A megtalált hibás részeket írd a válaszlívre, majd írd melléjük a helyes kifejezést. A vastagbetűs szavak helyesek és nem változtathatók.

*Hospodárstvo **slovenského štátu** bolo podriadené mierovému stavu a výroba závodov bola orientovaná na potreby elektrifikácie krajiny. Hlavným obchodným partnerom bolo Taliansko, ktoré však často **neplatilo** za dodávky zo Slovenska. Podarilo sa však vyriešiť problém s **nezamestnanosťou**, aj vďaka odchodu desiatok tisíc robotníkov za prácou na vidiek.*

15.* Szlovákiában az ellenállás demokratikus és kommunista képviselői 1943 decemberében aláírták az úgynevezett karácsonyi egyezményt, melyben több közös célt tűztek ki. Az alábbiak közül válaszd ki a három megfelelőt (A válaszlívre írd a helyes válaszokat jelölő betűket)

- a) Eltávolítani Szlovákiában a rendszer totalitárius elemeit.
- b) Szlovákiát a Szovjetunióhoz csatolni
- c) Létrehozni a demokratikus szlovák államot
- d) Fegyveres felkelés előkészítése
- e) Passzív ellenás a rendszer ellen
- f) A demokratikus Csehszlovák Köztársaság felújítása

16.* 2014 nyarán Szlovákiában a szlovák történelem egy jeles eseményének 70. évfordulójára emlékeztünk. Írd le, milyen eseményről van szó és írd le kezdetének pontos dátumát is.

17.* SAVU rövidítés mögött egy nagyon jelentős tudományos intézmény neve rejtőzik, amely Szlovákiában 1939 – 45 között létesült és működött. Írd le az intézmény teljes megnevezését.

18.* Írd le a háborús szlovák államban használatos fizetőeszköz nevét.

19.* Sorold fel az ellenállás két jelentős csoportjának nevét, melyek a szlovák állam idején léteztek.

20.* Szlovákiában a német kisebbségnek saját politikai pártja volt a politikai életben.

- a) Írd le a párt nevét németül.
- b) Hogy hívták a párt elnökét? Írd le a teljes keresztnév és vezetéknévét.

21.* Annak ellenére, hogy a brit RAF csehszlovák pilótáinak nagy része cseh volt, voltak köztük szlovákok is. Egyikük a legsikeresebb csehszlovák pilóták közé sorolható, aki 1943 –ban és 1944 –ben a legtöbb lövést adta le és a 127. brit vadászgép parancsoka volt.

- a) Hogy hívták a pilótát?
- b) Megérte Csehszlovákia felszabadítását?

22. Az USA-ban és Franciaországban július hónapban ünneplik történelmük 18. századi jelentős eseményeit. Írd le, milyen eseményekről van szó és mikor történtek (pontos dátumot).

23. Kapcsold az uralkodó nevéhez az eseményt, amely uralkodása idején országában lejátsszódott. A helyes betű-és számpárokat írd a válaszívre.

a) XVI. Lajos	1) a magyar jakobinus mozgalom leleplezése
b) II. Ferenc	2) az császárság kijelentése Európában
c) I. Sándor	3) elfogadták az Emberi és polgári jogok nyilatkozatát
d) I. Vilmos	4) az ellenséges hadsereg legyőzése 1812-ben

24. Európa térképén fel vannak tüntetve az államok határai, a 19. század elején lejátsszódó nagy hatalmi konfliktus idejéből.

- a) Az akkori háborúkat a közismert hadvezérről nevezték el. Írd le a hadvezér nevét.
- b) Írd a válaszívre az akkori nagyhatalmak nevét. A mellékelt képen számokkal vannak megjelölve.

25. Bécsben 1814 – 1815 –ben összeült a kongresszus, amely tárgyalta Európa új hatalmi helyzetéről. A Franciaországgal folytatott háborús konfliktus befejezését követően a győztes nagyhatalmak új szövetséget kötöttek.

- a) Írd le, milyen néven ismert ez a szövetség.
- b) Mi volt a szövetség célja? Mi ellen akart harcolni (sorolj fel legalább két dolgot)?

26. Az Új Világ telepesei szembesültek az őslakók ellenállásával, akiket kinyomtak a saját területükről. A telepések és az őslakosok között véres harcok folytak. Az őslakosok legfélelmetesebb vezetője Geronimo volt.

- a) Írd le az állam nevét, amelyet a szövegben *Új Világnak* neveznek és az adott területeket uralta.
- b) Milyen általános megnevezés alatt ismeretesek az őslakosok?
- c) Melyik néphez/törzshöz tartozott *Geronimo*?

27. Olvasd el a kijelentést hiányos szövegét és válaszolj a kérdésekre:

Na prahu je revolúcia, ale prisahám, že doň neprenikne, pokiaľ budem žiť“.

- a) Kitől származik a kijelentés? Írd le a nevét és uralkodói címét (segítségül szolgál a mellékelt ábra).
- b) Melyik állam neve hiányzik a kijelentésből?
- c) A kijelentés szerzője betartotta fenyegetését és hazai területen elnyomta a tisztek egy csoportjának a lázadását. Milyen néven ismert ez a felkelés?

28. A szecesszió

- a) a recesszió ellentéte
- b) művészeti stílus
- c) elválás a cesiótól

29. A válaszíven egészítsd ki az éveket, amelyekhez a nemzetébresztők három generációját sorolhatjuk. Melyik három személyiségről nevezték el ezeket a generációkat?

30. Szlovákiában a 18. század végén a nemzeti mozgalom a vallás és az istentisztelet nyelvének használatának kérdésében megoszlott. Sorolj fel két fő vallást és három nyelvet, amely Szlovákiában használatos volt.

31. Állapítsd meg, hogy a felsorolt szavak melyik nemzetébresztőre jellemzőek.

Častá, Naháč, Doľany, tajomník

32. Zvolenčina, Liptovčina, bačovčina, trpačina. Ezekkel a szavakkal illetve az új nyelvet a nemzeti mozgalom egyik jelentős személyisége a 19. század 40-es éveiben.

- a) Hogy hívták ezt a személyiséget?
- b) Melyik nyelv ellen lépett így fel?

Slovník - szótár

Snem - nemzetgyűlés

Pozemná armáda - szárazföldi haderő

Ekonomia - közgazdaságtan

Arizácia - árjásítás

Wilhelm - Vilmos

Deklarácia - nyilatkozat

Aliancia - szövetség